

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petič-vrate 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se vose tiskarati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“.

Opravništvo, na katero naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Vabilo na naročbo.

S koncem tega meseca stopi „Slovenski Narod“, jedini slovenski dnevnik, v najdaljšo leto svojega izhajanja. Prosimo vse doseđanje naročnike, da, čem prej morejo, ponové naročnino, pa da nam še družili, novih naročnikov pridobé. Slovensko novinarstvo je jeden najvažnejših faktorjev našega boja za národnost in svobodo, zato je treba, da ga podpira vsak narodnjak, materialno in duševno.

„Slov. Narod“ velja:

Za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za vse leto	13 gld.	— kr.
Za pol leta	6	50
Za četrt leta	3	30
Za en mesec	1	10

Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto	16 gld.	— kr.
Za pol leta	8	—
Za četrt leta	4	—
Za en mesec	1	40

Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer:

Za Ljubljano za četrt leta	2 gld. 50 kr.
Po pošti prejemati	3

Administracija „Slov. Naroda“.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“.

Peterburg 27. decembra. Iz Bogota 26. decembra oficijalno: Na cesti v

Belgradčik so ruski huzarji 21. decembra združili se s Srbi.

Dva ruska eskadrona sta dirigirana bila proti Pirotu, kamor sta najbrž uže prišla.

Parobrod „Rusija“ je priplnil v Črnem morji turški trijambornik „Marsino“ z 10 oficirji in 700 nizami.

Pariz 27. decembra. Don Karlos je bil povabljen, naj Francosko zapusti.

Belgrad 26. decembra. Po trdovratnem, očajanem, krvavem boji so Turki umaknili se iz Kuršumlje, katero mesto so Srbi zasedli.

Carigrad 26. decembra. Srbi so začeli bombardiranje Niša.

Peterburg 26. decembra. Iz Bogota poročajo oficijalno 25. decembra. Vedno pritiska še mraz, dosega 18 stopinj, tako, da mnogo ujetih Turkov zmrzne in umira; pomoč je nemogoča.

Peterburg 24. dec. Iz Bogota 23. dec. se poroča. Od 17. dec. je vse tiho. Nij bilo nobenih bojev. Povsod leži debel sneg in je mraz. Na Dunavu pri Zimnici se prikazuje led. Pota, posebno po gorah, nijso za vožnjo.

Carigrad 24. decembra. Muktar paša iz Erzeruma telegrafira: Ker so Rusi v planjavo pred Erzerum prodrli, poslana je bila turška konjica proti njim, a morala se je po boji z njimi nazaj pomakniti. Rusi so nove pomoči dobili. — Rusi so več vasij okolo Erzeruma osvojili, zato je opasanje Erzeruma verjetno.

Pera 24. dec. Angleški poslanik Layard se je z odlčnimi udi zbornice turške v dogovore spravil in jih hujska za odločno

nadaljevanje vojne. Tudi Šeik-ul-Islam je za vojno.

Vojska.

Mraz, hud mraz. To se bode zdaj ponavljalo v poročilih z bojišča.

Vendar tudi mraz ne zadržuje popolnem ni Rusov ni Srbov. Posebno poslednji hrabro in srečno napredujejo, kakor nam telegrami poročajo.

Denes je prvič oficijalno naznanilo prišlo, da se je srbska vojska na enem kraji z ruskimi oddelki zjednila.

Ujetih pri Plevni 40.000 Turkov dela Rusom precej težav, ker jih teško spravljajo iz Bulgarije v Rumunijo in Rusijo v tem mrazu in ker železnico za drugo potrebujejo. — Potrjuje se, da je Osman, predno se je udal, 170 kanonov uničil, da ne bi Rusom v roke pali. Po tem tacem je umljivo, kako da so Rusi le 77 kanonov v Plevni pripleni.

Pred svetovno vojsko?

Temna leži pred nami bližnja bodočnost Evrope. Mogoče je, da smo strašnej občnej vojski bližje, nego si moremo misliti. Angleški parlament je sklican prej, nego bi po navadnem redu imel biti in angleški vladni časniki pripovedujejo, da bode angličanska vlada terjala od njega velike svote za izredno oboževanje. To bi pomenilo, da se Anglija hoče v vojsko vmešati. Potem pa se vmeša precej tudi Italija in za njo bi se zaplele še druge države, tako da bi utegnilo v Evropi in Aziji do tacega groznega krvoprolitja priti, kakoršnega še nij bilo, kar svet stoji, ker nikdar nijso bila morilna orodja za pokončavanja živ-

Listok.

Od Orhanija do Sofije.

Zadnje čase so nam ruski in turški telegrami mnogo poročali o turške vojski, ki se je zbirala okolo bulgarskega mesteca Orhanija, najprej pod Šefket-pašo in pozneje pod Mehemet-Ali-pašo s tem namenom, da bi šla proti Plevni Osman-paši na pomoč ter o slavni, hudih in za osodo sedanje vojne odločilnih bojih, katere so bile hrabre čete slavnega generala Gurka okolo Etropola, Pravca, Orhanija, Vročesha itd. Operacije generala Gurka v teh krajih so imele dvojno nalogo: prvič je hotel general Gurko zadržavati in, če je moči, uničiti ali vsaj nazaj čez Balkan vreči turško vojsko, ki je hotela obkoljenemu Osman-paši dušek dati; in drugič je hotel ruske armadi čez Balkan odpreti nov pot, po katerem bi se na desno lahko družila s Srbi, a na levo borila se proti zabalkanskim turškim četam. Čitateljem „Sl. Naroda“ je

znano, da je general Gurko prvi del svoje naloge izvršno izvedel, ker je po mnogih trdovratnih, a za Ruse ne posebno krvavih bojih, Turke čez Balkan proti Sofiji potisnil, ter s tem Osman-paši uničil nádejo na kakoršno koli si bodi turško pomoč. Zanimalo bode morebiti zatega delj čitatelje „Sl. Nar.“, izvedeti kaj o teh krajih, katere nam F. Kunitz v svojej knjigi o Bulgarskem obširno opisuje; mi hočemo iz te knjige posneti samo najzanimivejše črtice.

Orhanije, sedež posebnega političnega okraja, je prav za prav velika vas, ter šteje 730 bulgarskih, 85 turških, 25 čerkeskih in 20 ciganskih hiš. Ker leži ob velikej cesti, se zadnje čase brzo razcvita. Do najnovejših časov je bilo Etropolje stolica in središče precej obširnega političnega okraja; tudi glavna cesta iz Tracije proti Dunavu je šla čez etropoljski Balkan, a ko je bil Mithad-paša guverner bulgarski, je politični okraj v Orhanije premestil in tudi glavno cesto iz Ruščuka do Sofije čez Orhanije potegnul. Ako potujemo iz

Orhanija proti Balkanu, pridemo najprej v vas Vročes (tu je bil zadnje čase turški ostrog), kjer proti jugu ob potoku Bebreš dospemo kmalu v balkansko sotesko. Čez jedno uro smo pri prvej, čez pol ure dalje pri drugej turškej stražnici (552 metrov nad morjem); cesta se vleče po vedno ožjej soteski ter do tretje stražnice (758 m.) v jednej uri petkrat potok Bebreš prestopi; pri četrtej stražnici (802 m.) se začno strmi klanci. V sedmih ovinkih se cesta po kačje daleč na okrog zviža po lepem zelenem gozdu, ter potem 1050 metrov visoko pride na sleme — do etropoljskega prelaza, kateri se tudi Baba-konak-prelaz imenuje. Ta prelaz je najnižji v Balkanu od Šipke (1665 metrov) do sv. Nikolaja (1384 met.) na srbskej meji. Vendar promet čez ta del Balkana nij kaj posebno živahen, ker zaradi roparjev nij varno po tej cesti potovati.

Vrhu prelaza stoječ nas osupne pogled čez neizmerno strmo in popolnem golo pobočje v dolino, globoko pod nami ležečo. Ta

ljenj tako razvita in dovršena kot so zdaj. Pravi se, da si Bismark (in za njim Andrassy) prizadeva Angleško potolažiti in k miru pregovoriti, ali Bog vedi, če Angleži ne bodo za svoje „interese“ vsega upali si. Nemški listi sicer to upajo. Bismarkova berlinska „Nord. Allg. Ztg.“ piše: „Poročila iz Anglije so tukaj pri nas, to se ve, veliko pozornost vzbudila, vendar je misliti, da se bode razburjenje, ki se je vzlasti trgovinskih krogov polastilo v velikej meri, zopet poleglo. Nij vzroka misliti, da bode v zadnjem štadiju vojne Anglija dejansko za Turčijo potegnila se. Temveč tukaj se angleškim oboroževanjem le ta namen daje, da bode Anglija pri sklepanji miru mogla čuvanju svojih interes dati potrebnega naglasa. Zatorej se sme pričakovati, da se bode po konci te vojske evropski mir ohranil.“ Tako Bismarkovka. Ali uže iz jezika tega mirovnega zatrjila se lahko bere tudi potrjenje bojazni, katero hoče preganjati. Nič se ne more pozitivno in kot gotovo reči. Le želje in verjetnosti se izgovarjajo.

Težak je boj in krvav, ruski car sam pravi, da je „mnogo, prav mnogo“ še storiti. In boj more biti še težji, večji in razširjenjši, da si ravno nij, da bi moral biti. Upanje je še, da se bodo Angleži ustrašili strašne odgovornosti, katera bi jih zadela, če evropsko splošno konflagracijo prouzročijo. Ali, končno se je bati nasledkov take grozne svetovne vojske le onim, ki so dozdaj gospodovali v evropskih interesih, v prvej vrsti Angležem. Če je v večnih zakonih človečanske osode zapisano, da pride tudi Slovan do one veljave, ki mu po naravnih pravicah gre, smemo in moremo mirno pričakovati vsega, kar pride in najboljšega konca upati. Velike izpremembe na bolje so se vselej v zgodovini rodile z velikimi težavami.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 27. decembra.

Notranja politika je pri nas mej prazniki tudi praznovala, zatorej denes nemamo iz nje nič posebno važnega zaznamovati.

Vnanje države.

Ruski car je bil na potovanji z bojišča v Peterburg nazaj na vseh rumunskih in ruskih štacijah navdušeno pozdravljen. V Pe-

dolina se po vasi Komarci imenuje Komarski Dol. Cesta se naglo spušča navzdol sè slemenena v dolino; trikrat prestopi Komarski Potok ter pri Malini pride spet na ravno. Mimo Čelopeka, Dolnjih Bogorov in Vračdevne nas pripelje cesta čez nekoliko ur do Podujenov, t. j. do vasi stoječe nekoliko na višini, od koder ugledamo široko raztegneno Sofijo. Na tej višini je sezidan najbolj proti vzhodu pomaknjeni fort sofijski, „Muser Beili Tabija“ imenovan.

Sofija, nekdanj sedež beglerbega rumilskega, zdaj stolica posebnega glavnega guvernerja, leži 535 m. nad morjem ravno v sredi v širokej dolini. Nekdanj je imelo mesto 50.000 prebivalcev, zdaj jih ima komaj 19.000, namreč 8000 Bulgarov, 5000 Turkov, 5000 Židov, 900 ciganov in 100 tujcev. Hudi potresi, ki so Sofijo zaporedoma obiskavali, so mesto tako zamorili. Tudi to je Sofiji mnogo škodovalo, da so potem, ko se je osnovala sedanja knježevina Srbska, naredili pri Aleksincu carinsko granico, ki je sofijski trgovini v velik zadržek. Še le tedaj, kedar se dodela želez-

terburgu so bile v gledališki demonstraciji, mesto je bilo razsvitljeno. Na božični dan se je praznoval stoletni spomin rojstva carja Aleksandra prvega v celej Rusiji.

Odgovarjaje peterburške mestnej deputaciji, rekel je car: Jaz sem srečen biti mej vami, posebno po zadostenji, ki sem ga čutil pred Plevno, in po tem, kar so moja deca uže storili. Še ostane mnogo, mnogo storiti. Naj nam Bog pomaga, sveto početo delo dovršiti.“

General Ignatiev je imenovan za uda državnega svetovalstva. Vojaški poverjenik v Berlinu, v Reutersu, je postal general-lejtnant.

K nekej drugej deputaciji je car baje rekel: „Le Angleška hoče nekako pritiskati na svobodo našega gibanja. Ali v posredovanje se ne bodemo udali, proti vmešavanju pa smo oboroženi.“

Iz Aten se poroča: Proračun za leto 1878 ima 11³/₄ milijonov vpisanih za oboroževanje. Menda bodo Grki uže vendar enkrat iz oboroževanja do oboroženja in do dejanja prišli! Čas bi bil! Zdaj se uže dve leti pripravljajo.

Angleži se zdaj močno pečajo z vprašanjem, ali ne bi Egipt zaseli. — V tem pa bodo baje Francozje nasprotovali.

Strasburški deželni odbor je pred svojim razhodom sklenil prositi za lastno ustavo za Elzas-Lotaringen.

Dopisi.

Iz Vipavskega 20. dec. [Izvirni dopis.] Hitro ko nam je dospel naš priljubljeni „Slovenski Narod“ s preveselo novico: Plevna je pala, začelo se je vse nekako bolj oživljati in vnemati za slovensko stvar. Vsakemu si lahko bral na lici radost in veselje. Aranžirana je bila veselica za 16. dan dec. Vsi odličnejši možaki so veliko k veselici pripomogli. Posebno pa naj omenim gosp. Ivana Licena, pravega agitatorja za to veselico. Vnet mož za slovensko reč si je veliko prizadeval za napravo kresov in za streljanje; navduševal je prosto ljudstvo in mu razlagal pomen in začetek kresov. V nedeljo 16. dan dec. okolo 5. ure in pol v mraku zakurili so na treh najvišjih hribih krese, pri katerih je nanznanjalo pokanje možnarjev začetek veselice. Spoštovanja vredni Rifenberžani zbrali so se k skupni večerji, pri kateri je bilo vse kažidane volje. Petje in navdušeni govori so svečanost slovesnejšo delali; posebno pa nam je dopal govor prostega kmeta: Mili narod, narod mili! i. t. d. Vsi govori, posebno pa za-

nica iz Carigrada do Dunaja, bi se utegnilo to mesto, ki je naravna stolica Tracije, spet povzdigniti do svoje nekdanje veljave. Uže sedaj se počasi spet razcvita, odkar je je Mithad-paša izvolil za središče mnogih velikih cest. Tu se namreč stikajo nasledne velike ceste: 1. cesta iz Belgrada in Niša; 2. cesta iz Lom-Palanke in Vidina; 3. cesta iz Ruščuka in Plevne; 4. cesta iz Carigrada in Plovdiva (Filipopla); 5. cesta iz Soluna, Istipa in Köstendila. Iz tega lahko vidimo, kako imenitna je Sofija v stratežičnem oziru. In zares je bila Sofija do novejših časov jeden glavnih vojnih ostrogov evropske Turčije; a ko je Kanitz l. 1871 mesto obiskal, našel je v njej malo vojakov. Mesto je utrjeno z golim nasipom in sè štirimi šancami. Vendar je Sofijo tudi narava s tem utrdila, da ne daleč od nje stoji več gričev, na katere bi se lahko postavile branilne baterije in sovražnik bi imel toliko več opravka z njimi, ker je svet okolo Sofije z mnogimi potoki in rečicami preprežen.

dnji, bili so navdušeno sprejeti. Mej večerje so pa rakete kvišku švigale in žarile temino ponoč v noč. Slava vrlim Rifenberžanom! — Slovanstvu zora poka!

Iz Škedenja 23. dec. [Izv. dopis.] Sicut erat in fatis scriptum! Po mestih, trgih in vasicah sinov Slovenije — se slavi naših slavnih bratov delo; — slavi se najimennitnejši čin silne armade ruske v borbi zoper dušmanina, petstoletnega tlačitelja Slovanstva, svobode in pravice. Junaci silnih moskovskih carjev, sinovi severne zvezde in ledine Srbije so s prirojeno hrabrostjo zdrobili sovražnika, termopilsko vez, in ga zmagovito potrl v prah na drugem maratonskem polju. Kdo medju Slovani nij občutil radosti, ko je slišal, da je Plevna v ruskej sili? Po 134 dneh železnega oklepa se je dala osadi v naročje; — Hanibal je upognil glavo, ter prosil milosti.

Na tleh leže stari stebri barbarizma, — cvet nizamov turških je razkropljen, pobit in ujet; najmogočnejša in najsilnejša armada Mohamedavercev je razdejana.

Tudi mi Škedenjci nijsmo zaostali za drugimi Slovenci, tudi mi smo občutili nepopisljivo radost in pričali, da v naših jeklenih prsih še bijejo za Slovanstvo srca vneta. Na „Turkocvu“ zvanem hribu smo zapalili kres, velikansk, srčen kres, ki je svedočil bližnjim Isterskim bratom občutke naše in dolgo zaželeni dan. Ta gora je jako važna v povestnici: Istrov, Rimljanov, Gepidov, Benečanov in Turkov sovražna krdela so preko uže korakala. Od poslednjih je obdržala ime e pur di triste memoria.

Tudi po drugih krajih tržaške okolice so napravljali veselice in palili kresove in izkazovali sočutje do naših bratov Rusov.

Mi smo stražarji! . . . stražimo na valovitej Jadri, — sè sokoljim očesom gleda na nas ropazeljni kragulj laški, da bi nas oropal milega nam jezika; toda stojimo trdo. — Kakor siva skala: tudi njega bode doletela osodepolna Plevna.

Od Save 26. dec. [Izv. dop.] Naš nebeški oče ima istinito mnogobarveno število gostov pri svojej svetnej mizi, kateri pak se kljubu svojej raznoličnosti strinjajo v tem, da imajo usta rada zevajoča po dobrej telečjej pečenki in hrepeneča po slastnej vinskej kapljici; toda še stvarniku nij mogoče, vsakemu njegovo voljo izpolniti, še manj pa našim posvetnim zakonodajalcem. Vsak človek se sicer trudi, da si boljše posteljo napravi in lažje prespi noč, ampak marsikateremu se ne posreči iztrebiti bilke iz slamnice, katere bi znale zraven mrčesa kaliti nočni mir. Taka je tudi z našim ostalim življenjem. Taka je pri meni in pri vsakem.

Starši so nas dali v šolo, meneči, da bo iz nas „kaj“ — da bomo v malo „boljši“ košček vgrizli nego sami; se ve, da se v vsakem slučaju njihova volja vselej ne uresniči. Bom poskusil, dejali so mi oče, boš pa šel v „mesto“, če ne boš dobro storil — sem uže s šošterskim mojstrom govoril. Bodi Bogu zahvaljeno — nij me dobil mož k svojej smolnej gardi. A to je eden slučaj! Koliko slučajev bi naštel, v katerih se ne izpolni dobra volja skrbnega očeta. Gotovo 50 odstotkov jih je taci, kateri nekaj let klopi ribajo, potem pa klin; bodisi ker nijso za daljne študije, bodisi iz revščine, ali ker nij dalje moči; ali bodisi, ker govori očetova previdnost, katera je izpoznala, da je dan denes

vsestransko izobražen, kdor pozna črke od a do ž.

Slikajmo si torej dijaka, kateri si je dve ali tri leta prisvojeval predmete spodnjih srednjih šol, a potem musam dal valeta. Nij krop, nij voda. — Za kmeta je pregospodsk, a za gospoda preveč plitve izobraženosti.

Kaj početi. — Doma ga sorodniki gledajo čez ramo, psujejo z različnimi predikati ter silijo k potnemu delu, ki ga mlade roke nikdar niso poskušale. Hajdmo torej v mesto, vsaj Bog še ptičke preživi, menda bo tudi mene, vsaj sem jaz tudi njegov sin in on moj oče! —

Postal je na tak način uže marsikateri ud spodnjega personala pri advokatu ali pri sodniji ali da govorim v svojej latinščini diurnist. Živeti je treba, torej v šoli prisvojene vede na ta ali oni način porabljeni, da ne bode živemu podpirati zemlje s svojim nosom. Uda se osodi.

Človek pak ostane človek, ali sem še ali diurnist za vratni; kot človek moram tudi živeti za to ali ono plačo. Jój pa ubogemu diurnistu, kateri ima gotovo največ dela, a najmanj plače! Ne rečem, da bi moral diurnist imeti enake dohodke s šefom, a to rečem, da je še človek, kateri mora živeti. Delo mora biti plačano in le za dobro plačilo izvrši se dobro delo in vspešno. A poglejmo si malo pobotnice naših sodnijskih — ne omenjam drugih — diurnistov prvega vsacega meseca. „Quittung über 15, 25, malokedaj 27 fl. Oe. W.“ itd. O revščina! Kaj početi s 27 goldinarji? premišljuje kandidat pauperitiae brez vsake prihodnosti. V pošteno družbo ne morem, $\frac{1}{4}$ litra vina si ne morem privoščiti, torej — udajmo se žganju, katerega malo izda veliko ter izvedri vse skrbi. Nij torej čuda, ako najdemo toliko in toliko od žganja pijanih pisarjev sedeti uže dopoldne pri svojej zakotnej mizi v naročji Morfejevem, brez peresa v roki.

Gospodje pri višjih sodnijah mislijo: Plačajmo malo, vsaj jih imamo dosti; a naši diurnisti mislijo: delajmo malo, vsaj je dosti dela. Kdo se je varal? Menda zadnji ne. Drugače pa ne misliti. Kaj bi delal? Če sem priden, nemam itak pričakovati višje plače; torej le vse počasi in s premislekom, komaj pričakovaje uže drugega prvega v mesecu. Visoki gospodje, kateri imajo budget v rokah, ne pomislijo, da se pa na tak način našemu revnemu kmetu največja krivica godi. Koliko časa je treba temu ali onemu čakati, da dobi svoje vloge ali prošnje rešene nazaj, katere ima pisar izvršiti in šef le podpisati.

Kljuka je torej pri nižjem personalu iskati, ne pri višjem. Nij torej treba človeku izobraženemu biti in izpoznal bode to neredno gospodarstvo. Uže navadni drvar v šumi z brusil mi jo bode: Plačaj goldinarja dva in delal bodem! —

Da se potezam za nižji pisarski stan — s tem še nij dokazano, da bi imel šef s svojim diurnistom stati v paraleli, nikakor ne, ker to bi tudi ne bilo prav. Za Boga, ali mora pak potem diurnist brezplačno delati — ker omenjena vsota je le ničla za 31 dnij — to tudi največji učenjak zahtevati ne more; še manj pak naši višji predstojniki. Zakaj bi ne smel zahtevati delo svoje vsaj nekoliko, vsaj deloma plačano? Nij mu treba stotakov na mesec, ampak toliko, da more svojemu stanu primerno živeti; treba je le pomisliti, da mora diurnist ravno tako živeti pri draginji v jednom

in tistem mestu s svojim šefom, kateri pak živi pri svoji plači oženjen ali neoženjen precej dobro.

Terjalo bi se potem od pisarja, delo svoje vestno izvrševati ter sedeti pri svoji mizi o predpisanem času; ako ne, dá se mu potem odpust. O, koliko boljših močij bi imeli v naših pisarnah in koliko bi se jih spreobrnilo k boljšemu in rednejšemu življenju. S temi črkami bil sem volje tudi pisarjem našim le s tem pomagati, mogoče da se jih vendar kdo usmili, ter jeden ali drugi na nje pozornost na pravem kraji obrne; lahko se pripeti, da se na tak način ustvari boljše življenje za te revne pare, katere itak nemajo pričakovati, da bodo kedaj avanzirali. J—t.

Domače stvari.

(Pogreb V. C. Supana.) Na sveti dan smo v Ljubljani pokopali jednega za služnega veterana naše narodne stranke in sijajen pogreb ter mnogoštevilno zadnje spremstvo je pokazalo, da se njegove zasluge sploh cenijo. Dasiravno je bil V. C. Supan zadnja leta telesno in tudi duševno tako oslabil, da nij mogel stvari in socialnosti ničesa več koristiti, ne sme se pozabiti in ne bode pozabljeno, kaj je on v svojih krepkih letih za javnost storil in to mu mora ohraniti v narodu časten in hvaležen spomin. Rojen v Kropi od priprostitih staršev, malo šolan, je on s svojim naravnim talentom, s samoukom bil svoje dni prvi trgovec v Ljubljani in je tako rekoč družim zdaj trdnim trgovcem mnogokje pot pokazal. In v javnosti je kot večletni predsednik narodne trgovinske zbornice za deželo več storil kot vsak drugi. Njegovi govori za „varstvo domačega dela“ so se tudi v zadnjih letih naglašali. Gorenjsko železnico, ki je zidana, sprožil je on in največ delal, da se je zidala. Ideja dolenjske železnice, ki se bode sigurno še enkrat zidala, je tudi njegova. Mej ustanovitelji in prvimi odborniki ljubljanske čitalnice in mnogih družih naših društev nahajamo tudi njegovo ime. — Pevci ljubljanske čitalnice so mu zapeli nagrobni in narodnjaki so mu na rakev položili kot „vedno zvestemu rodoljubu“ lep venec s trobojnimi trakovi. Bodi mu zemljica lahka!

(Čestitanje.) Ljubljansko duhovstvo je včeraj in corpore čestitalo g. knezoškofu dr. Pogačarju zaradi njegovega zadnjega odlikovanja za ordnom Leopoldovim.

(„Slovenske knjižnice“) naslednji zvezek, obsegajoč izvorni roman „Cvet in sad“, cel v jednem zvezku, je dotiskan in izide, kakor brž bode vezan, morda še s koncem tega meseca, ali gotovo prve dni novega leta.

(Titularni dvorni svetnik Posaner) je imenovan za pravega dv. sv. in postane deželni finančni direktor v Insbruku. Na njegovo mesto pride višji finančni svetovalec iz Insbruka, Alojz Christ.

(Umrli) je v Ljubljani znani bivši trgovec Janez Kafóv v 74. letu svoje starosti.

(V Šmartnem pri Litiji) je umrl znani učitelj Adamič. Trideset let je bil učitelj ves čas naroden, le na stara leta je bil „prisiljen“ nemškutarja kazati se in za nemškutarje agitirati! Žalostna osoda.

(Občni zbor narodne čitalnice v Ljubljani) je bil na Štefanji dan pred poludnem. Udeležilo se ga je okolo 60 udov. Predsednik dr. J. Bleiweis je v svojem govoru omenil tudi prej ta dan pokopanega

nekdanjega odbornika V. C. Supana, kateri je bil soustanovnik društva in v prvem odboru, pri kateri priliki je omenil, da je izmed 15 ndov prvega odbora umrlo jih do danes uže devet. Poročila predsednikovo, tajnikovo in blagajnikovo so se vzela na znanje. Občni zbor je izrekel za hvalo za posebno delovanje na društveno korist gg. dr. Zupancu, Krsniku, Jeločniku, Juvančiču za veselice, gg. Pakiču in Kadilniku za skrbno gospodarstvo, gospicam Orel-ovej, Koglovej, Tratnikovej za petje in igranje gg. Valenti in Medenu in pevskemu zboru za pevovodje in petje, g. Matiji Gregoriču za darovanje dveh delnic. — Stroški za pretečeno leto znašajo 3999 gl. 62 kr. dohodki 4142 gl. 23 kr., torej je ostanka 142 gl. 61 kr. — Proračun za drugo leto kaže dohodkov in stroškov enako 3593 gl. 41 kr. V odbor so izvoljeni od 51 oddanih glasov: za predsednika dr. Janez Bleiweis, za blagajnika Fr. Kadilnik, za odbornike: dr. Karel Bleiweis, Fr. Drenik, K. Juvančič, Janko Krsnik, M. Kreč, Srečko Noli, J. Oblak, M. Pakič, J. Pfeifer, Fr. Ravnikar, Feliks Stegnar, Al. Steinmetz, Vojteh Valenta, Fr. Wiesthaler.

(V mestnem zboru ljubljanskem) 21. t. m. se je na predlog Regalijev mestna štipendija podelila učencu III. realnega razreda Karlu Matajcu, kot najpotrebnejšemu. Računi za podučevanje v modeliranju so se potrdili. — Učiteljema Praprotniku in Raktelju se dovolijo petletne doklade. — Učitelju Razingerju se bode za podučevanje v šoli na mahu plačevala nagrada mesečnih 20 gold., ki jih je dozdaj dobival g. Belar. — Hiralnici se, na predlog odsekov in po zagovoru Regalijevem, dovoli, da sme stezo, ki drži za njenim dvoriščem, zagraditi proti temu, da bode odstopila nekaj druge zemlje občini v last in ne bode ugovarjala, če se bode enkrat naredila nova cesta čez omenjeno zemljišče, in ograjo sama naredila ter tudi stroške dotične pogodbe sama trpela. — Dovolji se več svetilnic v nekaterih dozday slabo razsvitljenih krajih, pri čemer občinski svetovalec Goršič naglašja, kako zanemarjeno je z razsvitljavo Trnovo in Krakovo. Magistratu pa se naroči, da naj pozve, kje da je še posebno potrebno napraviti svetilnic. — Otroški bolnišnici se dovoli 300 goldinarjev podpore. — Na interpelacije odgovori gospod župan g. Regaliju: Pri pobiranju davkov se je res nekaj napačnega prigodilo, pa gospod župan je to takoj popravil in ljudem vrnil, kar se je bilo od njih preveč pobralo. — Glede beračev pove, da je policija v zadnjem polletu 697 postopačev, večidel iz okolice ljubljanske, prijela in odpravila. Magistrat tedaj stori, kar more, da bi se preobilno beračenje zadrževalo. — Dr. Ahačiču: Drevesa pod turnom, ki so razgledu po mestu na poti, se ne morejo posekati, ker so lep kinč za tivolsko okolico. — Glede hitre vožnje po mestu, zaradi katere je tudi dr. Ahačič interpeliral, je magistrat sklenil, da se mora skoz špitalske in kolodvorske ulice iz šentpeterske ceste počasi voziti, in da se bo to zgodilo tudi v črevljarskih ulicah. — G. Potočnik vpraša, kako je s požiganjem dimnikov, je-li potrebno, in kako nadzorujejo dimnikarji svoje pomočnike, magistrat pa dimnikarje? Župan obljubi na to odgovoriti prihodnjič.

(„Učiteljsko društvo za slovenski Štajer“) piše nam: „Društvena

tiskarna" v Gradci poslala je nam 170 iztisov „Učnih načrtov za slovenski učni jezik“ v ta namen, da jih razdelimo mej učiteljstvo. S tem se zahvaljujemo najprvo omenjenemu zavodu, ob enem pa naznanjamo učiteljem, kateri ga žele, naj se za-nj oglašijo. Ako plačajo poštino ali pa ako ob enem česa drugega naročijo, dobé ga brezplačno. Pri takem naročilu radi priložimo tudi brezplačno „Ustrojstvena pravila ljutomerske šole“.

— (Presvitli cesar) je na prošnjo krajnega šolskega sveta v Zrečah pri Konjicah za stavljenje ondotne šole 300 gld. daroval.

— (Štajersko šolstvo.) Leta 1876 do 77 je bilo na Štajerskem 737 ljudskih šol, in sicer 2 z 8 razredi, ravno toliko s 7 razredi, 3 so bile 6 razr., 29 šol je bilo s 5 r., 53 s 4, 95 s 3, 176 z 2 razredoma in 365 pa z 1 razredom. Učiteljev je bilo vseh 1418.

— (Pospeševanje slovanske vzajemnosti mej Hrvati.) Piše se nam: Kakor znano, koncertiral je te dni v Pragi znameniti hrvatski umetnik Franjo Krežma. Češki listi povdarjali so posebno, da jih občno priznanje, katero si je Krežmov talent pridobil po vseh glavnih mestih Evrope, tembolje veseli, ker je Krežma Slovan in se kot tacega tudi po neslovanskih mestih priznava. To nij prav hrvatskemu beletrističnemu listu „Viencu“; češ, da ga Čehi namestu Hrvata imenujejo „Slavoniterja.“ — Če pojde tako naprej, prispeli bodo Hrvatje kmalu na poljsko stališče; — vsaj podobnih pojavov se mej njimi v poslednjem času ne manjka.

Razne vesti.

* (Papež) je daroval — kakor je izvedel list „Italie“ — princezini Mercedes, nevesti španskega kralja, prekrasen kinč od briljantov.

* (Amerikansko.) V Brightnu se v nekeje menažeriji producira „krokodilovec“ s tem, da se spušča pod vodo mej krokodile, povodne kače, morske leve in drugo golazen ter da jih razganja in tira na okolo po vodi.

Poslano.

Vsem tistim gospodom, ki so kupili srečke za češko narodno gledališče, naznanjam, da je c. kr. finančno ministerstvo na zahtev odbora za dostavljenje narodnega gledališča dovolilo, da se sme žrebanje vršiti še le 30. junija 1878.

Ker mnogo srečk še nij razprodanih, vabim ob enem na daljše naročevanje.

V Ljubljani, dne 26. decembra 1877.
Iv. Hribar.

Poslano.

Ob svojem času se je po Ljubljani v imenu necega tajnega odbora nabiralo denarnih doneskov v ta namen, da bi se po padu Plevne napravila kakova demonstracija. Ker se je pri nekaterih strankah zbiralo v imenu banke „Slavije“, konfisciral sem potem, ko sem izvedel, da sta nabirala dva uradnika banke „Slavije“, ves nabrani denar v znesku 15 gld. 20 kr., ter ga izročil blagajniku slov. dramatičnega društva, gosp. dr. Staretu, z nalogo, da ga porabi za pomnoženje matične glavnice omenjenega društva. Ker mi imena gospodov darovalcev nijso znana, da bi vsacemu posebej naznanil, kaj se je z nabranim denarjem zgodilo, štel sem si v dolžnost poslužiti se glede tega javnosti.

V Ljubljani, dne 26. decembra 1877.

Iv. Hribar,

glavni zastopnik banke „Slavije.“

Umrlj v Ljubljani

od 20. do 22. decembra:

Josip Vidmar, delavec, 35 l., v bolnici, za trebušno vodenico. — Karolina Anders, otrok gledališkega igralca, 4 m. 8 dnij, na poljanskej cesti št. 29, za osepnicami. — Ivan Zupancič, sin zidarjev, 1 l. 10 dnij, v tovarnskih ulicah št. 2, za otrpnenjem pljuč.

Dunajska borza 27. decembra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	62 gld. 95 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	66 „ 25 „
Zlata reuta	74 „ 15 „
1860 drž. posojilo	110 „ 70 „
Akcije narodne banke	780 „ — „
Kreditne akcije	197 „ 50 „
London	120 „ 35 „
Napol.	9 „ 66 „
C. kr. cekini	5 „ 72 „
Srebro	105 „ 60 „
Državne marke	59 „ 10 „

Loterijske srečke.

Na Dunaji 22. dec.: 86. 26. 63. 34. 52.
V Gradci 22. dec.: 85. 41. 49. 12. 16.

Zahvala.

(407)

Štejem si v dolžnost zahvaliti se najtoplejše na dobronem sočutju mej boleznijo ter ob smrti mojega soproga in na mnogem izpremtvu do zadnjega mu bivališča.

Osobito se najsrčneje zahvaljujem slavnemu društvu trgovskih botnikov in umirovljenikov, čestitim trgovcem, trgovinske učilnici g. Ferdinanda Mahra, pevcem čitalniškim, trgovske mladeži in vsem dariteljem vncev.

V Ljubljani, dne 26. decembra 1877.

Jakobina Supan, roj. Mayer.

Zahvala.

Podpisani izrekujem najtoplejšo zahvalo vsem svojim prijateljem, kateri so se udeležili pogreba mojih nepozabljivih otročičev,

Manice in Janezka,

kateri mi je nemila smrt po strašnej bolezni v grlu, difteritis, tako naglo vzela.

V Hotedršici, dne 22. grudna 1877.

Janez Korče,

(410)

posestnik in župan.

Služba dacnega agenta.

Dva pri dachu dobro izurjena agenta, neoženjena, se vzameta v službo, z mesečno plačo od 35 do 40 gold. in prostim stanovanjem.

Kdor želi v službo stopiti, naj se do 30. decembra t. l. pismeno obrne na Antona Žitnika v Pazin (Pisino, poste restante). (403-1)

Naznanilo.

Preko 500 komadov najnovjših

slik in oljnobarvnih podob

v krasnih okvirih, iz prvih dunajskih, berlinskih in monakovskih tovarov priporoča 50% cenejše kakor drugodi za

božična in novoletna darila

zaloga slik in zrcal

Ferdo Rudla,

na kongresnem trgu št. 7.

Tam se tudi podobe natezujó na platno ter lakirajo. (402-3)

Lekarna „pri sv. Leopoldu“ na Dunaji,

Stadt, Ecke der Planken- und Spiegelgasse.

FILIPA NEUSTEINA,

priporoča p. n. občinstvu celo vrsto pravih zdravilnih in toaletnih sredstev, ki so se vselej kot izvrstna izkazala in gotovo ozdravila.

Tisoč sprical je o tem.

P. n. občinstvu naj se varuje pred nakupom slabih ponarejanj, ki nemajo nikakoršnega vspaha, in se prasi, da samo one specialitete za prave sprejme, ki našo firmo nosijo.

Neusteinove posladkorjene pile sv. Elizabete za čiščenje krvi — lahko odganjajo, čistijo kri, in niso škodljive; dobre posebno pri boleznih v spodnjih organih, zimici, boleznih prsnih organov, kože in očij, otrok in žensk; odpravijo zapreje, pravi vir največ boleznij. Ta pila je najboljši in najcenejši izdelek te bira. 1 valur, 8 škatuljic, s 120 pilami, stane 1 gl., posamezne škatuljice 15 kr.

Odlikovane so z jako čaštetim spricalom dvornega svetovalca prof. Pitha.

Beaume Girome, izvrstno zdravilo za ozeblino. 60 kr.

Dr. Callmanna lasno baryilo, popolnem ne-velemu lasu vsako barvo (črno, rujavo, rumeno) 3 gld.

Orientalni prah za dame, da koži gladkost, fino in mehkost, (belo ali roza) 1 gld. in 50 kr.

Elektro-motorični vratni trak, za težko z- najljšji uspeh 1 gld. 50 kr.

El Benito, edino dobro sredstvo proti izpadanju las in odpravljanju luskin 1 gld. 80 kr.

Kondensirano švicarsko mleko 55 kr. Nestlejeva otročja moka 90 kr. Dr. Golijev jedilni prah 84 kr. Popova anaterinova ustna voda 1 gld. 40 kr. Liebigov mesni ekstrakt 1/8 funta 84 kr. Dr. Pfeiffermannova zobna pasta 1 gld. 25 kr. Poltova resedna pomada 1 gld. 50 kr. Dr. Brownova pomada za obranjenje las 2 gld., so vedno frišni v zalogi. Veliko skladišče parfimerij, mil, pomad itd. prvih pariških firm. Čokolade francoskega društva od 60 kr. do 3 gld. funt. Pravi ruski čaj 1 gld. 1/4 funta. Skladišče vsakojakih instrumentov za zdravljenje, kakor samoklistiri, brizgavnice, bandaže, jako ceno.

Priporočamo p. n. občinstvu zdravila v posladkorjeni oblici, kakor: kinin, kopaiva, doverski praški, železo, jetrno olje, bromkali, jodkali, rabarber, dvojno ogljenokisla soda, magnezija itd. po najnižji ceni.

Najznanejše farmacijske specialitete in parfimerije iz Francoske, Angleške, Amerike, Nemčije, Švice in Avstrije so pri nas vedno za dobiti.

☞ Mi razpošiljamo ali proti gotovini ali poštenu povzetju in pri en-gros nakupu dajemo velike rabate. ☞